

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Utskottet för internationell handel

2008/0016(COD)

25.6.2008

YTTRANDE

från utskottet för internationell handel

till utskottet för industrifrågor, forskning och energi

över förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om främjande av användningen av förnybar energi
(KOM(2008)0019 – C6-0046/2008 – 2008/0016(COD))

Föredragande: Béla Glattfelder

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

Europaparlamentet har i ett antal resolutioner, inklusive några som byggde på betänkanden från parlamentets utskott för internationell handel, påpekat att främjandet av förnybar energi och energisnål teknik spelar en viktig roll i kampen mot klimatförändringarna och för att minska EU:s beroende av externa energikällor. Handelspolitiken kan i betydande omfattning bidra till att uppmuntra spridandet av ny, miljövänlig teknik och garantera att förnybar energi blir tillgänglig för så många företag och hushåll som möjligt till rimlig kostnad.

Handelspolitiken ska emellertid främst vara ett stöd genom att förhindra onödiga handelshinder och minska energiberoendet. Därför är detta yttrande återhållsamt till sin karaktär och begränsas till de aspekter av kommissionens förslag som har störst betydelse för den internationella handeln. Några av ändringsförslagen syftar också till att ange en bred politisk inriktning, samtidigt som de tar hänsyn till att det finns flera olika sätt att uppnå ett visst mål. I dessa fall föreföll det inte praktiskt eller givande att försöka täcka upp dessa alternativ med alla ändringsförslag som detta skulle kunna medföra.

Viktigast är att utskottet samtidigt som det inser att förnybar energi kan utgöra ett viktigt bidrag i kampen mot klimatförändringarna i sitt yttrande tar maximen ”först och främst, gör ingen skada” som utgångspunkt.

Biobränslen

Här står det klart att situationen har förändrats kraftigt sedan januari 2007 när kommissionen föreslog ett bindande mål på 10 procent för andelen förnybar energi i bensin och diesel till 2020. Livsmedelspriserna har rusat i höjden (Världsbanken uppskattar den genomsnittliga ökningen till 83 procent under de senaste tre åren), samtidigt som ett antal utvecklingsländer känner allt större oro över befolkningens tillgång till livsmedel.

Som Världsbankens ordförande Robert Zoellick nyligen påpekade hotar kraftigt stigande livsmedelspriser och deras effekt på hunger, undernäring och utveckling att pressa ned 100 miljoner människor ännu längre i fattigdom. Han har också påpekat att höga livsmedelspriser för över två miljarder människor i dag är en fråga om daglig kamp, dagliga uppoffringar och för vissa till och med en fråga om överlevnad och att inga lättnader verkar finnas i sikte. Undernäring hotar att skada inte bara denna generation, utan kommande generationer. Dessutom har flera av FN:s rapportörer uttryckt oro för att man riskerar att orsaka ökad undernäring genom att avleda livsmedel till framställning av bränsle.

Samtidigt beräknas cirka en fjärdedel av den amerikanska majsskörden 2007 ha använts för framställning av biobränslen, och tidskriften *Science* varnar för att användningen av majsbaserad etanol kan fördubbla utsläppen av växthusgaser under en 30-årsperiod. Av dessa skäl känns det viktigt att omvärdera det bindande 10-procentmålet och påminna om att Europeiska rådet villkorade det målet med att man utvecklar kommersiellt livskraftiga ”andra generationens” biobränslen (från avfallsprodukter snarare än livsmedelsgrödor) i sina slutsatser från i mars 2007.

I detta yttrande föreslås det därför att tioprocentmålet skjuts upp till ett senare datum och att det införs en revisionsklausul för att målet ska kunna granskas mot bakgrund av framstegen

mot andra generationens bränslen. Syftet är också att stärka de hållbarhetskriterier som föreslagits av kommissionen för att undvika den absurda situationen att en politik som är avsedd att bekämpa klimatförändringen i stället får motsatt effekt genom att uppmuntra till skogsskövling.

Samtidigt som vi gör detta inser vi att även om certifieringen är viktig, så är dess effektivitet begränsad. Problemet är inte enbart att man måste undvika att orörd skog omvandlas till biobränsleproduktion – vilket enligt kommissionen inte är önskvärt – man måste också undvika att befintlig jordbruksmark används till biobränsle och att den livsmedelsodling eller djuruppfödning som tidigare ägde rum på den marken flyttas till miljömässigt känsliga områden. Följaktligen måste certifieringsprocessen bli betydligt mer heltäckande än vad kommissionens föreslår.

Slutligen är det viktigt att transport av biobränslen eller råvaror för biobränslen inte skapar utsläpp av växthusgaser i en skala som undergräver de övergripande miljöfördelarna. Det mest uppenbara exemplet på detta är den s.k. *splash and dash*-handeln, varigenom biobränslen exporteras till USA och sedan återexporteras efter tillsats av en liten mängd mineralolja och då ger rätt till flera olika typer av stöd. Men eftersom de befintliga antidumpnings- och antibidragsreglerna verkar medge att man vidtar åtgärder mot detta förefaller det dock onödigt att lägga fram särskilda ändringsförslag i den frågan.

Övriga frågor

Eftersom biobränslen och deras effekter på handeln med jordbruksprodukter och livsmedelssäkerheten är de viktigaste internationella handelsfrågor som tas upp i förslaget får man inte bortse från de handelsmässiga fördelarna med förnybar energiteknik. Det finns redan exempel där europeiska företag har varit först på plan med vind- eller solenergi, vilket sedan har visat sig bli en stabil grund för export- och licensaffärer.

Det övergripande 20-procentsmålet kommer även i fortsättningen att stimulera till framsteg inom forskning och teknik. Man måste emellertid se till att ingenting i energi- och klimatändringspaketet undergräver medlemsstaternas möjligheter att utnyttja *feed in*-tariffer, som redan har visat sig effektiva för att främja förnybar energi. Man bör också överväga att använda multilaterala och bilaterala handelsförhandlingar för att främja optimal spridning av nya framsteg inom förnybar energiteknik.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för industrifrågor, forskning och energi att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) Det viktigaste syftet med bindande mål är att skapa säkerhet för investerarna. Beslutet om huruvida ett mål ska vara bindande bör därför inte skjutas upp i väntan på en viss framtida händelse. I ett uttalande till protokollet från rådets möte den 15 februari 2007 menade kommissionen därför att ett beslut om att göra målet bindande inte bör senareläggas till dess att den andra generationens biobränslen kommit ut på marknaden.

Ändringsförslag

(6) Stigande livsmedelspriser och livsmedelsbrist, särskilt i sårbara utvecklingsländer, i kombination med osäkerhet kring möjligheterna till att andra generationens biobränslen blir kommersiellt tillgängliga till 2020 utgör kraftfulla argument för att ifrågasätta lämpligheten av det bindande tioprocentsmålet för biobränslen.

Motivering

Europeiska rådets beslut att biobränslemålet skulle villkoras med tillgången på hållbara och kommersiellt gångbara andra generationens biobränslen erbjuder en nödvändig säkerhetsventil, vars betydelse har blivit ännu tydligare i takt med att livsmedelspriserna har skjutit i höjden. Kommissionens avsikt att hålla fast vid målet utan hänsyn till förändrade omständigheter bör inte accepteras.

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 8

Kommissionens förslag

(8) Mot bakgrund av kommissionens, rådets och Europaparlamentets ståndpunkter är det lämpligt att fastställa som bindande mål att andelen förnybar energi ska motsvara 20% av den totala energiförbrukningen inom EU och 10% av förbrukningen inom transportsektorn

Ändringsförslag

(8) Mot bakgrund av kommissionens, rådets och Europaparlamentets ståndpunkter är det lämpligt att fastställa som ett bindande mål att andelen förnybar energi ska motsvara 20 % av den totala energiförbrukningen inom EU och att se över alla eventuella mål för andelen

senast 2020.

*förnybar energi inom transportsektorn
senast 2015.*

Motivering

Se föregående ändringsförslag.

Ändringsförslag 3

**Förslag till direktiv
Skäl 10**

Kommissionens förslag

(10) Målet **på 10%** förnybar energi inom transportsektorn bör däremot gälla för varje enskild medlemsstat. Därigenom kan man garantera enhetliga drivmedelsspecifikationer och trygga tillgången. Eftersom det finns en välfungerande handel med drivmedel kommer medlemsstater med liten tillgång till de resurser som krävs ändå att kunna säkra tillgången på förnybara drivmedel utan problem. Även om det tekniskt sett vore möjligt för gemenskapen att uppnå biobränslemålen enbart genom inhemsk produktion är det både sannolikt och önskvärt att det sker genom en kombination av inhemsk produktion och import. Kommissionen bör därför övervaka tillgången på biobränslen på EU-marknaden och, när så är lämpligt, föreslå åtgärder för att skapa balans mellan inhemsk produktion och import, med beaktande av hur multilaterala och bilaterala handelsförhandlingar förlöper, liksom av miljö- och **kostnadsfrågor**, trygg energiförsörjning samt övriga aspekter.

Ändringsförslag

(10) Målet **för** förnybar energi inom transportsektorn bör däremot gälla för varje enskild medlemsstat. Därigenom kan man garantera enhetliga drivmedelsspecifikationer och trygga tillgången. Eftersom det finns en välfungerande handel med drivmedel kommer medlemsstater med liten tillgång till de resurser som krävs ändå att kunna säkra tillgången på förnybara drivmedel utan problem. Även om det tekniskt sett vore möjligt för gemenskapen att uppnå biobränslemålen enbart genom inhemsk produktion är det både sannolikt och önskvärt att det sker genom en kombination av inhemsk produktion och import. Kommissionen bör därför övervaka tillgången på biobränslen på EU-marknaden och, när så är lämpligt, föreslå **ett ändrat mål och/eller** åtgärder för att skapa balans mellan inhemsk produktion och import, med beaktande av hur multilaterala och bilaterala handelsförhandlingar förlöper, liksom av miljö- och **samhällskostnader**, trygg energiförsörjning samt övriga aspekter.

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv Skäl 35a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(35a) För att kunna maximera bidraget från biobränslen i kampen mot klimatförändringar bör man vidta åtgärder så att insatsgrödorna odlas så nära bränsleproduktionsanläggningen som möjligt.

Motivering

Transport av råmaterial och biobränslen till produktionsanläggningarna skapar ytterligare utsläpp av växthusgaser. Detta skulle kunna undvikas om man använder den produktionsanläggning som ligger närmast.

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv Skäl 40

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(40) *I de fall* biobränslen och andra biovätskor *framställs ur råvaror som producerats inom EU* bör *de också* uppfylla EU:s miljökrav på jordbruksområdet. *Att tillämpa sådana krav på produkter som importerats från tredjeland är däremot administrativt och tekniskt omöjligt.*

(40) Biobränslen och andra biovätskor bör uppfylla EU:s miljökrav på jordbruksområdet.

Motivering

Kommissionens förslag skulle göra att Europas bönder hamnar i en konkurrensmässigt missgynnad position och minska de totala miljöfördelarna med en övergång till biobränslen. Även om det kanske inte alltid är möjligt att kräva av exportörer från tredjeland att de ska uppfylla europeiska normer, bör man inte förkasta denna strategi utan vidare.

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna *ska* se till att deras andel förnybar energi av den slutliga energiförbrukningen år 2020 minst motsvarar deras övergripande mål för andelen förnybar energi under det året, i enlighet med vad som anges i tredje kolumnen i bilaga I del A.

Ändringsförslag

1. ***I syfte att uppnå det övergripande målet om 20 procent ska*** medlemsstaterna se till att deras andel förnybar energi av den slutliga energiförbrukningen år 2020 minst motsvarar deras övergripande mål för andelen förnybar energi under det året, i enlighet med vad som anges i tredje kolumnen i bilaga I del A.

Motivering

Man enades om ett bindande övergripande mål om 20 procent förnybara energikällor senast 2020 under Europeiska rådets möte i Bryssel den 8–9 mars 2007, men detta anges inte tydligt i kommissionens förslag.

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv Artikel 3 – punkt 3 – stycke 1

Kommissionens förslag

3. Medlemsstaterna ska se till att andelen förnybar energi på transportområdet år **2020** är minst 10% av den slutliga energiförbrukningen på transportområdet.

Ändringsförslag

3. Medlemsstaterna ska se till att andelen förnybar energi på transportområdet år **2025** är minst 10 % av den slutliga energiförbrukningen på transportområdet.

Motivering

År 2020 verkar inte längre lämpligt som mål med tanke på livsmedelsprisernas snabba ökning, oron över tillgången på adekvata livsmedel i många utvecklingsländer och osäkerhet om när andra generationens biobränslen kan bli tillgängliga på kommersiellt gångbara villkor.

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Artikel 3a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 3a

Granskning av tillgången på andra generationens biobränslen

Senast den 1 september 2015 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om framstegen när det gäller tillgången på kommersiellt livskraftiga andra generationens biobränslen, i lämpliga fall åtföljd av förslag på att se över målet i artikel 3.3, första stycket.

Motivering

Eftersom Europeiska rådet i Bryssel i mars 2007 villkorade tioprocentmålet med kommersiell tillgång på hållbara andra generationens bränslen, förefaller det lämpligt att införa en översynsklausul för att göra det möjligt att justera målet mot bakgrund av den tekniska utvecklingen.

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv Artikel 4a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 4a

Tillfälligt uppehåll i nationella handlingsplaner

Om priserna på livsmedel och foder har stigit kraftigt får medlemsstaterna ändra genomförandet av sin nationella handlingsplan och tillfälligt upphäva sina skyldigheter att uppfylla kravet i artikel 3.3.

Motivering

Den ökande användningen av råmaterial från jordbruket får inte leda till en betydande ökning av priserna på livsmedel och foder.

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv Artikel 12 – punkt 5 – stycke 5

Kommissionens förslag

När medlemsstaterna bedömer omvandlingseffektiviteten samt kostnader/resultat för sådana system och sådan utrustning ska de använda **gemenskapsförfaranden**, eller, om sådana finns, **internationella förfaranden**.

Ändringsförslag

När medlemsstaterna bedömer omvandlingseffektiviteten samt kostnader/resultat för sådana system och sådan utrustning ska de använda **internationella förfaranden** eller, om sådana finns, **gemenskapsförfaranden**.

Motivering

Genom att i första hand lita till internationella normer, om sådana finns, löper man mindre risk att stöta på svårigheter i samband med Världshandelsorganisationens avtal om tekniska handelshinder. Främjandet av gemensamma internationella normer bör också ge stordriftsfördelar och därigenom uppmuntra till snabbare internationellt införande av bästa tillgängliga teknik.

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Artikel 15 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Biobränslen och biovätskor som beaktats för punkt 1 ska **inte produceras från råvaror från mark med erkänt hög biologisk mångfald. Med sådan mark avses mark som från januari 2008 och framåt uppfyllde något av nedanstående tre kriterier, oavsett om marken fortfarande uppfyller kriterierna.**

(a) **Skog som inte i högre grad påverkats av mänsklig aktivitet, dvs. skogar där det**

Ändringsförslag

3. Biobränslen och biovätskor som beaktats för punkt 1 ska **enbart utvinnas ur förnybara källor, vilket innebär att grödor som används för bränsle ska kunna spåras till källan och användas eller tillföras fossila bränslen på närmaste tänkbara anläggning för bränsleframställning. Produktionskedjan ska dessutom vara certifierad så att man bland annat kan garantera följande:**

(a) **Att den biologiska mångfalden inte påverkas negativt i någon avsevärd**

inte förekommit någon betydande mänsklig aktivitet eller där den senaste betydande mänskliga aktiviteten skedde för så länge sedan att den naturliga artsammansättningen och –processerna har återtagit sin ursprungliga form.

(b) Naturskyddsområden, om det saknas belägg för att produktionen av råvarorna inte påverkar syftet med naturskyddsområdet.

(c) Gräsmark med hög biologisk mångfald, dvs. gräsmark som är rik på arter, inte gödslad eller skadad.

Kommissionen ska fastställa kriterier ***och geografiska områden*** för vilka ***gräsområden*** som ska omfattas av ***led c***. En sådan åtgärd, som avser att ändra icke-väsentliga delar av detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll som avses i artikel 21.3.

utsträckning.

(aa) Att man inte indirekt har orsakat avskogning genom att biobränslen har producerats på mark som tidigare använts för livsmedelsproduktion vilken sedan flyttats till miljömässigt känsliga områden såsom skogar.

(b) ***Att råvarorna inte kommer från*** naturskyddsområden, om det saknas belägg för att produktionen av råvarorna inte påverkar syftet med naturskyddsområdet.

(c) ***Att råvarorna inte kommer från*** gräsmark med hög biologisk mångfald, dvs. gräsmark som är rik på arter, inte gödslad eller skadad.

(ca) Att vattenresurserna inte påverkas negativt i någon avsevärd utsträckning.

Kommissionen ska fastställa kriterier för vilka ***typer av råvaror*** som ska omfattas av ***leden a, aa, c och ca***. En sådan åtgärd, som avser att ändra icke-väsentliga delar av detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll som avses i artikel 21.3.

Motivering

För att vara säkra på att miljöeffekterna blir positiva måste man kräva att biobränslen klarar ett positivt hållbarhetsprov. Förutom de punkter som nämns i kommissionens förslag är det mycket viktigt att uppmärksamma risken för att biobränslen tränger ut den befintliga livsmedelsproduktionen, som sedan flyttas till miljömässigt känsliga områden. Frågan om vattenanvändning är också avgörande om livsmedelstryggheten ska kunna garanteras.

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Artikel 15 – punkt 4a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4a. Biobränslen och andra biovätskor som beaktas för de syften som anges i punkt 1 får inte importeras från länder som tillämpar exportskatter eller kvantitativa restriktioner för sådana varor eller som erhåller internationellt livsmedelsbistånd eller omfattas av antidumpnings- eller antibidragsundersökningar som kommissionen inlett; de får inte heller tillverkas av råmaterial som importerats från sådana länder.

Motivering

Direktivet om förnybar energi kommer att innehålla stimulansåtgärder – i form av högre priser – för producenter av biobränslen i EU och tredjeländ. De länder som redan i dag gör ekonomiska vinster på exportskatter eller restriktioner bör emellertid inte ges möjlighet att utnyttja en andra ekonomisk stimulansåtgärd genom tillträde till EU-marknaden på bekostnad av Europas skattebetalare.

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv Artikel 15 – punkt 6

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

6. När det gäller punkt 1 **får medlemsstaterna av andra skäl som rör hållbarhet inte vägra att beakta** biobränslen och andra biovätskor **som producerats i enlighet med den här artikeln.**

6. När det gäller punkt 1 **ska de medlemsstater som av hållbarhetsskäl önskar införa striktare regler för** biobränslen och andra biovätskor **se till att sådana åtgärder är förenliga med fördragen och informera kommissionen om dem.**

Motivering

Med tanke på den betydande osäkerheten kring hållbarhetsnormernas effektivitet bör medlemsstaterna kunna fastställa striktare normer enligt subsidiaritetsprincipen, så att man kan lära av bästa praxis. Detta skulle inte snedvrída marknaden, eftersom alla fortfarande

skulle vara skyldiga att följa den ändrade artikel 3.3. Denna strategi ligger i linje med den möjlighet som erbjuds i artikel 176 i fördraget.

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv Artikel 16 – punkt 8a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

8a. Kommissionen ska varje år underrätta Europaparlamentet och rådet om de avtal den har godkänt enligt punkt 4.

Motivering

Regelbunden rapportering krävs för att kunna garantera öppenhet och insyn och ge EU:s jordbrukare garantier för att de konkurrerar på samma villkor som de producenter från tredjeland som kan dra nytta av de avtal som kan ha ingåtts med kommissionen.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förnybar energi*
Referensnummer	KOM(2008)0019 – C6-0046/2008 – 2008/0016(COD)
Ansvarigt utskott	ITRE
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	INTA 19.2.2008
Föredragande av yttrande Utnämning	Béla Glattfelder 25.3.2008
Behandling i utskott	8.4.2008 28.5.2008
Antagande	24.6.2008
Slutomröstning: resultat	+: 24 -: 0 0: 3
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Francisco Assis, Graham Booth, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Vittorio Agnoletto, Eugenijus Maldeikis, Jan Tadeusz Masiel, Salvador Domingo Sanz Palacio
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	Małgorzata Handzlik